

సుఖభవ
వారి

భక్త బాబు

దర్శకత్వం
సి.హెచ్.నారాయణమూర్తి
నిర్మాత
బి.ఆర్.నాయుడు

సుఖభవప్రాడక్షన్సువారి

భక్తశబరి

తారాగణం :

శబరి : పండరీబాయి
సీత : రాజశ్రీ
సుభాషిణి : మీనాకుమారి
గిరిక : లక్ష్మీకిరణం
పెట్ట : రమాదేవి
మతంగుడు : వి. నాగయ్య
రాహు : కీ॥ శే॥ ఆర్. నాగేశ్వరరావు
అహంకారుడు : ఎ. వి. సుబ్బారావు (సీనియర్)
దొర : యం. వి. యన్. చారి
పుంజు : కోటేశ్వరరావు

కరుణ : శోభన్బాబు, B. Sc.,
శ్రీరాముడు : హరనాథ్, B. A.,
లక్ష్మణుడు : రామకృష్ణ
రావణుడు : ఎ. వి. సుబ్బారావు, (జూనియర్)
మారీచుడు : మల్లాది సత్యనారాయణ
పులి : చనలవాడ కుటుంబరావు
చోటి : బొడ్డపాటి కృష్ణారావు
కర్త : పద్మనాభం
కర్మ : మోహన్దాస్
కియ : అల్లు రామలింగయ్య

గెస్ట్ అర్థిస్తు :

మాస్టర్ బి. విద్యాసాగర్, ఎ. యస్. ఆర్. రెడ్డి, కె. వి. యస్. రెడ్డి, సిద్ధయ్యనాయుడు.

నిర్మాత : బి. ఆర్. నాయుడు

దర్శకుడు : చిత్రపు నారాయణమూర్తి, B. A;

నిప్పులో కాల్తేగాని బంగారానికి వన్నె రాదు. బాధలూ, కేదలతో నిండిన బ్రతుకనే అగ్ని పరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడైతేగాని, భక్తునికి పరమాత్ముని సాన్నిధ్యం లభించదు. భక్తశబరిగాథ యీ సత్యానికి ఒక చక్కని తార్కాణం. దారిద్ర్యపిశ్చు, వేట, జీవనోపాధిగా దండకారణ్యంలో నివశించే శబరి - జాతికి దొరమ్మ-శబరి. హింస, క్రూర్యం, రక్తపాతం మధ్య పుట్టి పెరిగిన శబరి హృదయంలో, కరుణా వీజాలు నాటాడు, కరుణ అనే ముని కుమారుడు. పశుత్వంలో, పామరత్వంలో బ్రతుకుతున్న తనవారిని నాగరికులను చెయ్యాలని, మానవులుగా మార్చాలని, శబరి ప్రయత్నించింది. ఫలితం - తనతోడివారికి శత్రువైపోయింది. తండ్రిని గోల్పోయింది. గూడానికి దూరమై పోయింది.

ఆమెకూ, కరుణకూగల పవిత్ర సంబంధాన్ని అపార్థం చేసుకుని, కరుణ తండ్రి అహంకారుడు, ఇతరమునులు, అతన్ని ప్రాయశ్చిత్తంచేసుకోమని నిర్బంధించారు. చేయని పాపానికి ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోనని కరుణ ప్రాయోపవేశం చేసి, ప్రాణాలువదిలివేశాడు.

దిక్కులేని పక్షివలె, అరణ్యాలలో తిరుగుతున్న శబరికి, మతంగ మహర్షి ఆశ్రయమిచ్చాడు. రామనామ మహిమను ఆమె కుపదేశించి, ఆమెకు మనశ్శాంతి చేకూర్చాడు.

కొని అంతటితో ఆమె కష్టాలు గట్టెక్కలేదు. గడకట్టుకు పోయితే ఆచారాలకూ, సాంప్రదాయాలకూ దానులయిన మునులు, మునిపత్నులు, ఆమెమీద కత్తిగట్టారు. మతంగమహర్షి హిమాలయ యాత్రకుపోగానే, ఆమె మీద దండయాత్ర ప్రారంభించారు. తుదకు అనరాని దుర్భాషలాడి, తేని పోని అపనిందలు కల్పించి, ఆమెను మునిపల్లెనుండి వెళ్ళగొట్టారు.

ఆటు పామరులు, ఇటు పండితులు మానవ సమాజంలో ఆమెకు నిలవ నీడ లేకుండా చేశారు. మానవజాతిని ఉన్నత స్థితికి తీసుకురావాలని ప్రయత్నించిన మహనీయులందరూ శబరివలె, అనేక భయంకర విపత్తులకు గురియైనవారే. కాని, వారు మానవులకు దూరమైనా భగవానునికి ఆప్తులౌతారు. వారి కీర్తి ప్రతిష్టలు చిరకాలం నిలిచేటట్లు, వారి చరిత్ర తరతరాల ప్రజలకు మార్గదర్శకంగా ఉండేటట్లు భగవానుడు అనుగ్రహిస్తాడు. అయితే, ముందు వారిని అతికఠినంగా పరీక్షిస్తాడు.

దైవానుగ్రహంవల్ల శబరి కబంధుని కరాలనుండి తప్పించుకుంది. ఆమెకు హనుమంతుని సాహచర్యం లభించింది. మతంగ మహర్షి ఆమెను వెతుక్కుంటూ తిరిగివచ్చాడు. కాని, ఈ అనంతం ఎక్కువ కాలం నిలవ లేదు. రామకథ ఆమెకు బోధించి మతంగమహర్షి తనువు చాలించాడు.

వీకాకి, అబల అయిన ఆమె రాముని రాకకోసం నిరీక్షిస్తూ పండు ముడుసలి అయిపోయింది. ప్రతిదినం పండ్లుకోసి లెచ్చేది. వాకిట్లోనే విలబడి కళ్ళు కాయలు కాచేటట్లు దశరథరామునికోసం ఎదురుచూచేది. ఆ ధర్మవభాగ్యం లభించేవరకూ, తన తనువూ, ప్రాణం, కలసి ఉంటాయో లేకో అన్న ఆశ్రం అనుక్షణం ఆమెను వేధించేది.

తుదకు ఆమె కోరిక ఫలించింది. శ్రీరామచంద్రుడు ఆమెకు అతిథిగా వచ్చాడు. ఆమె రుచి చూచి అందించిన తీయని ఫలాలు ఆనందంగా ఆరగించాడు. ఆమెకూ, తనకూ, భేదమే లేదని మనార్పణమిచ్చి విడిచిపెట్టాడు. ఆమెకు పరమపదం ప్రసాదించాడు.

శ్రీరాముని పాదాలచెంత, శబరి కరిగి నీరై, వెల్లువ వేలాది జనులకు ప్రాణధాత్రియై, ఈనాటికీ, జీవనదియై ప్రవహిస్తున్నది.★

పాటలు

(1) పడనపాట

రచన : వడ్డాది

గాయకులు : మల్లిక్ బృందం

చల్లంగ మమ్మేలు - శబరిగంగమ్మా
ఉల్లమున నమ్మేము - కరుణించవమ్మా
హైలెసా - లేలో - హైలెసా

||చ||

శ్రీరామచంద్రుని - నిరిపాదములచెంత
కరిగింది కరిగింది - తల్లి మా శబరమ్మా
జలా జలా ప్రవహించి - వెల్లువై పారింది
భరతభూమిని పాడిపంటలతో నింపింది

||చ||

శబరి నీటను పంట పండితే రతనాలు
శబరి తాకిన చాలు ఫలములే మధురాలు
శబరిలో స్నానాలు తొలగించు పాపాలు
శబరినామ జపాలు - కోటిపుణ్యాలు

||చ||

(2) నృత్య గీతము

రచన : పద్మరాజు

గాయకులు : సుశీల బృందం

శబరి - బృందం

శబరులు : హూ! హూ! హూ! హూ!

ధం! ధం! ధం! ధం!

[ధం]

శబరి : సాగిలి జోతలు నీ కివె కాలిక జే జే
సాగిలి మొక్కులు మాకుల పాలిక జే జే

ఆందరు : ధం! ధం! ధం! ధం!

శబరి : జాతకో కొండరేని కూతురమ్మ రమ్మా
ఓ వెండికొండ వేల్పు ముద్దుగుమ్మా

ఆందరు : ధం! ధం! ధం! ధం!

శబరి : పలుకులె ఉరుములు
చూపులె మెరుపులు
నడకలె పిడుగులు-కాలి
పుర్రల దండలు
పూసల పేరులు
గొర్రల నెత్తురు-నంజుల్వే

పోతు : కానల కోనల
పిల్లల పాపల - చల్లగ చూడవె తల్లీ

ఆందరు : ఓ పిల్లల గన్నా తల్లీ-మము
చల్లగ చూడవె తల్లీ

అంబ జై! జై!

హయిరబ - హయిరబ!

హయిరబ - హై హై.

(3) ప్రకృతి గీతము

రచన : మల్లాది

గాయకులు : ఘంటసాల

— కరుణ —

ఓ వన్నె వన్నెల - చిన్నారీ - నీ
మోముమాడ వేడుకా
గోముమాడ వేడుకా

ఓ వన్నె వన్నెల - చిన్నారీ
మరీ మరీ నీ సాగసరి

[మోమా]

విరజాజాలె చిరునవ్వులు
మరుమల్లెలె వాల్ చూపులు
నీ కలకల లోకా లేలునె
ఆందరాని ఆందాలబాల

[మోమా]

పైరుగాలి అలలతేలె
మొయిలుతీరు ముంగురులు
కనుల తగుకు కదలే కులుకు
నిలువ నీయవే వయ్యారి

[మోమా]

అలిగినా కలిగినా
నీ అందము మారనే
నాడి వేడి చూపురే
పూబోడి మాకు వరాలే
కలకాలము మనకీ
పరవశమే కాశ్శతమే
నీవు మారినా నేను మారనే - ఏ మారనే ||మో||

(4)

రచన : వడ్డాది గానము : సుశీల, పి. బి. శ్రీనివాస్ బృందం

— శబరి - పోతు బృందం —

శ|| మారాలి-మారాలి మన తీరులు
నేరాలు మానాలి-నర మానవులు ||మారాలి||

పో|| బలమే మనది - బలగం మనది
కారడవుల్లో - కలిమి మనది

శ|| పదిమంది పనిచేస్తే-కొద వేముంది
పొదలు చెట్టు నరికేసి
పొలం మనం చెయ్యాలి ||మో||

శ|| దారీదోపిశ్య పొరుషమంతా
నాగలి చేపట్టి చూపించుకొంత

పో|| నెత్తురు చిందిన చెయ్యే విత్తనాలు చల్లాలి
కుత్తుక కోసిన చెయ్యే కూడు గుడ్డ పెట్టాలి ||మో||

శ|| కొండవాగులే - మన పంటకాల్వలై
పొలాన్ని జలాలతో - పదును పడాలి

పో-శ|| పాడుపడ్డ బీడులన్ని బంగారం పండాలి
పాడి పంటలు కలిగి మనం పడుగురు మనగలగాలి ||మో||

(5) పద్యం

రచన : పద్మరాజు

గానము : సుశీల

— శ బ రి —

తనీ ! నా అపరాధమేదయిన కద్దా, నన్నె దండింపగా
జెల్లుంగాని, ఆమాయక ప్రజల గాసిం బెట్టగానేల? ఈ
కల్లోలంబు ఘటించి, నామధుర సంకల్పంబు రెల్లకా వృధా
కల్లల్ జేయుటకంటె, నా అసువులే గైకొగడే మాతరో!

(6)

రచన : దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి గాయకులు : పి. బి. శ్రీనివాస్ బృందం

— మతంగుడు —

చ|| రానెయున్నాడు - శ్రీహరి
రానెయున్నాడు
శానే వైకుంఠం - భూమికి
తేనెయున్నాడు
పిలిచేతరి - హరిపదముల

మదిలో మానక నిలిపి
ధ్యానము సలిపి

ప॥ అనరాదా శ్రీరామయనీ
మనరాదా వారిగాధ విని
రామ యనీ గుణధామ యని
రాముని తీయని గాధ విని
శ్రీరమణా భవహరణా రామా
తారకనామ శ్రీరామా

బ్రతుకున వేసారీ - శ్రీహరి
పదముల కడజేరి
పరమదయానిధి శౌరీ
భవహరీ యని ఒకసారి

చ॥ రామచరణమే శ్రోవయనీ
నామ భజనమే నావయనీ
స్వామిని మాని మనోహరుని
కనులారగ నీమది పనిల పరచుకొని

తాళలేని హృదయాల దహించే
తాపకీల చల్లారాలంటే
నీలమేఘమోహనుడే కరిగి
జాలినాన కురిపించాలంటే

॥అ॥

॥అ॥

॥అ॥

॥అ॥

॥అ॥

॥అన॥

(7) ప్రేమగీతము

రచన : వడ్డాది

గాయకులు : జనునారాణి, పి. నాగేశ్వరరావు

కర్త - సుభాషిణి

కర్త : దుడుకుతనం కూడదు
దుందుకుతనం కూడదు

॥దు॥

ఈడొచ్చిన కన్నెపిల్ల
ఎగర కూడదు - అలా ఎగర కూడదు
యింత బిగువు కూడదు-మరి

॥దు॥

సుభా: తగ్గవోయి తగ్గు
తగ్గాలి బ్రహ్మచారి

కర్త : ఆఁ!

సుభా: తగ్గవోయి తగ్గు
తగ్గాలి బ్రహ్మచారి
దగ్గరకు రాకోయి - హద్దుమీరి
యిలా హద్దుమీరి-పోవోయి మాటకారి-యింక

॥దు॥

కర్త : పిల్లా నీ మనసే - ఉరకలేసింది
పొంగే నీ వయసే - తొంగిచూసింది
కంటిలోన బెడరు చూపు
కనబడుతూంది-అహ-కనబడుతూంది
ఎంత దాచినా - దాగవులే

॥మి॥

అందాల బాట

॥దు॥

శుభా: చాల్ల సరసాలు-అనురాగాలు
తెలిసెనులేవోయి - నీ నాటకాలు
ఎందుకలా చూస్తావు
కొంటే చూపులు-అలా కొంటేచూపులు
యింత తొందర నీకేతనోయి
ఓ బ్రహ్మచారి

||౪||

కర్త: ఎంతకాలమని ఉపవాసాలు
చేయలేనే శివరాత్రి జాగరాలు
నా వల్లకాదే - శివరాత్రి జాగరాలు

శుభా: పెద్దవారి ఆమోదముద్ర వుండాలోయ్
మనకో వాద్దు వుండాలోయ్
అంతకాలము మనమిరువురము ఆగాలోయ్

||౪||

(8) ప ద్యం

రచన: పద్మరాజు

గానము: సరోజిని

— శ బ రి —

ఆలు మగలు మీర లన్యోన్యముగ నుండి
పూవు పరిమళమ్మువోలె మనుడు
ఆ మతంగమాని ఆశీర్భలమ్మే, శ్రీ
రామరక్ష యగు నిరంతరమ్ము.

(9)

రచన: పద్మరాజు

గాయకులు: నుసీల - పి. బి. శ్రీనివాస్

మతంగ|| రామా - న్యాయమా
అనాథనా - పరిశోధనా
నీలమేఘశ్యామా - రామా
నీలమేఘ శ్యామా
మాపాలి దైవమా - జాలమా
మ మేల్లరాన - దీనావన నామ

||నీల||

శబరి|| పెన్నిధివగు నీ పదసన్నిధిని
చిన్నిప్రాణికి తావది కరవా
పేదరాలి పిలుపే వినబోనా
వేదనాగ్ని చల్లార్చ రావా
తారకనామ - శ్రీరామా
కరుణాధామా - శ్రీరామా!

10) రామాయణగానము

రచన: దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

గానము: పి. బి. శ్రీనివాస్

మ తంగు దు

ఏమి రామకథ-శబరి-శబరి!

ఏదీ మరియొక సారి

||ఏమి||

ఏమి రామ కథ - రామ కథా నుధ
ఎంత తీయనిది - శబరీ-శబరీ !

॥ఏమి॥

రవికుల శశియై - రాఘవుడై
రాముడయ్యా - గుణధాముడయ్యా
అవతరించునట మారి మనకై
దాశరథీ - దయా జలధీ.....

॥ఏమి॥

వాలు కనుల ఆ జానకినీ
క్షీర కనుల ఒక సాతి గని
కేల శివుని విల్లందుకొనీ
నీల విరిచెనట-నీల నీరద
క్యాముడట - కల్యాణ రాముడట

॥ఏమి॥

మానిభార్య మర్యాద చెడి
ధూళిపడి శిలయైన జాలిపడి
దీనురాలి తన పదముల తాకి
ప్రాణ మొసగు - కౌరుణ్య ధాముడట

॥ఏమి॥

(11)

రచన : పి. పద్మరాజు

గాయకులు : నుకీల, మల్లిక్

శబరీ - మానుమంతుడు

భవతారక - తారక నామ హరే
అవసీతనయాధవ రామ హరే

॥భ॥

రవివంశసుధాంబుధిసోమ హరే
నవనీలపయోదశ్యామ హరే
రామ హరే - రఘురామ హరే
రామ హరే - పరంధామహరే
రామ హరే - ఘనశ్యామ హరే

(12) రామాయణ గానము.

రచన : జేవులపల్లి కృష్ణకామి

గానము : నుకీల

— శబరీ —

మారిమి - తమ్మునితో
బంగారుబొమ్మ సీతమతో
నారచీర లూని అయ్య
కొరడవులకేగగా
రామచంద్ర - రాఘవేంద్ర - రామా-రామా-రామా
రామభద్ర - గుణసముద్ర
అని ఆయోధ్య యేడ్చెనంట
అక్రూధార లోడ్చెనంట

ప! ఏమి రామకథ, వ్యధయై, శుభయై-వీర పాంగడు మదిలో
నావై నా - రేవై నా
నడిపే చుక్కొనియైన
నీవేకడ ! నీకు గుహుడు
కొవాలా - గంగదాట

॥ఏమి॥

అన్నా ! వలదన్నా ! అడవికి పోవలదు
 అను తమ్ముని - లాలించి
 అయ్యమాట - పాలించి
 పాదుకచే మహారాజ్యభారము మోయించితివా ||ఏమి||

మాయలేడి పంపి
 నీత మాయలాడు నారియింప
 నీయనుజానిపై వ్రాలి
 చాలిగ విలపించితివా
 అయ్యో ! అయ్యోయని
 చానకి ఏమయ్యెనని అడరితివా
 అయ్యనీకు, తెలియదనా
 అమ్మకు భయమాయెననా ||ఏమి||

(13) నృత్య గీతము

కచన : మల్లాది

గానము : రాధాజయతిశ్రి

— మాయా కూర్పణలు —

రామా మనోమోహనా
 రారా మారసమ ||రా||
 నీ దానరా-నన్నేలరా - మారామేలరా
 మరులు గులుకు అలననుర నా రాజ ||రా||
 మాయల వేసాల
 తీయని-సుకుమార !

మానిని-నిను కోర-కొదందువా
 మాయల వేసాల - తీయని సుకుమార
 ఈ బాల బ్రతిమాల కొదందువా
 గడుసరి మగరాయ
 బిడియము మనకేల
 ఎడమోము - పెడమోము
 తగదు గదర
 జత కుమర నా రాజ ||రామా||

నీ నీడ - సరసముగ నేనాడ
 విరసముగ మాతాడ
 నెరదొరవు - ఇదిమేర - పరువటర
 అందగాడ - కనువిందువాడ
 నగుమొగము చూడ
 తమి నిలువనీదురా
 విరాగమా - తపోనియమమా
 యిదే తమ తీర - ఇదే మురిపెమా
 ఏమైనాగాని - నా మాటేనాది
 మారు లేదురా
 పో పొమ్మనిన చే కొమ్మనెద
 తిరిగి పోనురా
 విడు మనిన విడువనుర
 రఘు తిలక ||రామా||

(14)

రచన : దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

— శ బ రి —

నిన్ను నూచునందాక
కన్నుల వెలుగుండేనా
కన్నతండ్రి ఎన్నాళ్ళని
నిలిచె నీ - ఉసురు యింక

ఈ వాకిట తోరణమై
ఈలా వేలాడి వాడి
రామాయని పిలిచినా - నీ
రాకయె కరవాయెగాని ...

అదిగో ఇదిగో యని మరి
ఎదురరయుట చేతగాదు
ఎదురుగ వద్దామంటే
ముదుసలి ఇది కదలలేదు

గానము : సుశీల

||నిన్ను||

||నిన్న||

||నిన్ను||

బడలిన పువ్విది వాడును
తొడిమ వీడి పడి రాలును
అడుగులకడ - రామాయని
పడితే అంతే చాలును

||నిన్ను||

(15) పద్యం.

రచన : పి. పద్మరాజు

గాయకుడు : మల్లిక్

శ్రీ రా ము డు

ఉ|| పండినదేహమందు పరిపక్వతజెందిన నీ మనమ్ములో
నిండిన ప్రేమపూర మవనికొ బ్రవహించు నదీమతల్లియై
ఎండిన మ్రోడులేని చిగురించును నీవు స్పృశించినంత, భూ
మండలి నీదు కీర్తి పరమంబయి నిల్చును శాశ్వతమ్ముగా.

టె క్చీ షి య స్తు :

కథ :	మాటలు :	పాలగుమ్మి పద్మరాజు
పాటలు :	దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి	
	మల్లాది - నడ్డాది - పద్మరాజు	
సంగీతం :	పెండ్యాల	
ఛాయాగ్రహణ దర్శకులు :	కె. వి. యస్. రెడ్డి	
	మాధవ బుల్ బురె	
ఛాయాగ్రహణం :	యం. అప్పారావు	
	కె. యస్. రాజన్	
రికార్డిస్ట్ :	నాగేశ్వరన్	
ఆర్ట్ :	చలం, వాలి	
కూర్పు :	యం. ఎ. పెరుమాళ్లు	
	శివరాజ్	
మేకప్ :	నారాయణరావు	
దుస్తులు :	బి. నారాయణరావు	
హోర్ స్టయిల్స్ :	కె. కమల	

డైరెక్టర్ :	అసిస్టెంట్ :	పి. శ్రీనివాస్
	చిత్రపు శ్యామసుందర్ కుమార్	
		B. A. (Hons.)
కెమెరా :	నాగప్పన్, సుందర్	
సౌండు :	లక్ష్మణ్, నరసింహం	
ఆర్ట్ :	యన్. వి. కృష్ణ, వర్మ	
దుస్తులు :	యం. రామారావు	
	యం. కామేశ్వరరావు	
ప్రొడక్షన్ :	ఎన్. కె. మూర్తి, మణి	

ప్రొడక్షన్ మేనేజర్ :

రా జా రా ం షా

ఆంధ్ర జిల్లా లకు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :

శ్రీ కృష్ణా పిక్చర్స్,

గాంధీ నగర్, విజయవాడ-2.